

[Justitsministeren.]

overensstemmelse med, hvad udvalget helst ser, bør blive stående ved en regel om begrundelse efter begæring, eller om man bør gå det skridt videre i hvert fald for visse tilfældegrupper vedkommende at stille krav om, at en forvaltningsafgørelse skal ledsages af en begrundelse, uanset om der er fremsat begæring derom eller ej.

Med dette forbehold kan jeg altså også for dette centrale spørgsmåls vedkommende i princippet tiltræde det foreliggende forslag til folketingsbeslutning. Jeg henviser til forslagens punkt f.

Justitsministeriets hidtidige overvejelser har imidlertid ikke været begrænset til disse trods alt specielle problemer vedrørende forvaltningens sagsbehandling. Ikraftsættelsen af den norske forvaltningslov pr. 1. januar 1970 og gennemførelsen af den svenske forvaltningslov i 1971 har helt naturligt måttet give anledning til løbende overvejelser om, hvorvidt en tilsvarende lovgivning bør søges gennemført her i landet. Dette spørgsmål har naturligvis nu fået en særlig aktualitet, dels ved at begrundelsesudvalget i det første afsnit af sin betænkning til belysning af baggrunden for udvalgets arbejde har foretaget en beskrivelse af retsudviklingen på dette område herhjemme og i udlandet, dels og navnlig ved fremsættelsen af det foreliggende forslag til folketingsbeslutning.

Forholdet er her det, at disse spørgsmål er blevet grebet an på hver sin måde i Danmark, henholdsvis i Norge og i Sverige. I Norge og Sverige har spørgsmålet om en almindelig lovmæssig regulering af forvaltningens sagsbehandling været taget op til overvejelse på helt generelt grundlag, og i begge lande er man efter indgående og langvarige kommissionsarbejder endt med en almindelig forvaltningslov.

I Danmark har man i stedet foretrukket at tage nogle centrale forvaltningsprocessuelle problemer op til behandling ét for ét. Det begyndte med nedsættelsen af offentlighedskommissionen, hvis arbejde førte til gennemførelse først af partsoffentlighedslo-

ven af 1964 og senere af offentlighedsloven af 1970, og tendensen er fortsat med nedsættelsen af begrundelsesudvalget, som altså nu har afgivet betænkning om de mest betydende dele af sit kommissorium. Justitsministeriet har endvidere nedsat et udvalg vedrørende godtgørelsen for sagsomkostninger i forbindelse med en sags behandling i et administrativt nævn og et andet udvalg, der bl. a. har til opgave at overveje en revision af lovtidendeloven af 1870. Sideløbende hermed er der på enkelte specielle forvaltningsområder blevet gennemført mere udtømmende regler om sagsbehandlingen på disse områder, således f. eks. i loven af 1964 om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

I begrundelsesudvalgets betænkning kommenteres denne forskel i retsudviklingen herhjemme, sammenlignet med Norge og Sverige, i en ganske kort udtalelse. Det hedder:

„Sætter man sig det mål så hurtigt som muligt at få de vigtigste processuelle retssikkerhedssynspunkter sikret, er det ikke usandsynligt, at den fremgangsmåde, der er valgt her i landet, er i alt fald lige så velegnet som den, der er valgt i Norge. Her har man ganske vist vedtaget en omfattende generel lov, men dens tillempling på mange specialområder var en langvarig og besværlig proces.“

Jeg henviser til betænkningen side 13.

I overensstemmelse hermed er justitsministeriets hidtidige overvejelser gået i retning af at undersøge, om der kan fremdrages yderligere centrale problemstillinger inden for dette område end dem, der allerede er gjort til genstand for lovgivning eller for overvejelse med henblik på lovgivning i de udvalg, der er nævnt i det foregående. Man er her standset op ved yderligere to hovedspørgsmål.

Det første af disse er spørgsmålet om partsafhøring eller, for at bruge den tekniske betegnelse: om gennemførelse af det kontradiktoriske princip i forvaltningen. Forholdet er her det, at allerede partsoffent-